

siden. Men ettersom vår egen tele-

Skal vi miste meningsfriheten?

Dagbl.

Av PETER BENDOW

30-9-50

Det kan hende av og til at selv kloke folk i den grad mister hodet, at enkle ting blir tåket for dem.

Det må vel være det som skjer nå, når en gammel og modig frihetskjempe som Gerhardsen vil innføre diktaturets politilovgivning i vårt land. I kampen for friheten vil han fremme undertrykkelse og tvang. Det er vel i egentligste forstand å drive ut djevelen med Belzebub.

Til alle tider — helt fra vår histories grålysning har ytringsfrihet og meningsfrihet vært umistelige og ukrenkelige goder i Norge. En rett så verdifull at hele vår samfunnsordning bygger på den, og Grunnloven har uttrykkelige bud, som skal beskytte den. Men nå vil man at en mann skal kunne

arresteres på bare mistanke om, at han kan være forræder. En slik mistanke kan jo bygges på mangt, særlig når tidene blir tilstrekkelig nervøse og oppskakede.

Vi er alt godt på vei. I dag skal det ikke mer til, enn at en mann hevder kommunistiske meninger i et selskap — straks blir han stemplet som landsforræder. Vi har et friskt eksempel fra Moss Arbeideravis, som forlangte, at forfattere som hadde underskrevet den kommunistiske Stockholmsappellen skulle boikottes. I det psykologiske øyeblikk kan en mann bli arrestert på mistanke selv om han i virkeligheten er en langt mer trofast nordmann enn de som angir ham.

Det skal bli herlige tider for alt krapyl, hvis dette lovforslaget settes ut i livet. Her åpner det seg uante utsikter til å sjikanere uvenner og dem man ikke liker, for man vil jo alltid finne et eller annet, som kan skape mistanke. Og her skal bli tider for pengeutpresserne. Selv om de ikke kan arbeide i ly av loven, skaper loven rike muligheter for plyndring av svake mennesker, som føler seg utsatt.

Fra min første tid i lagmannsretten som rettskriver kan jeg huske at Gerhardsen og Torp satt på tiltalebenken fordi de hevdet meninger i strid med gjeldende lov. Hvis jeg ikke husker feil hadde de oppfordret til militærnekting. Almenheten skalv av forbitrelse over at en mann ikke skulle få lov å hevde sin mening også på dette området, når det skjedd på en åpen, ordentlig og ærlig måte. De ble da også blankt frifunnet.

Den samme indignasjon reiste seg på ny til fordel for Arnulf Øverland, da han ble satt under tiltale fordi han hadde meninger om religion og kristendom, som Hallesby fant blasfemiske. Han ble selvfølgelig også frifunnet. I dag forlanger Øverland på blott og bar mistanke politiinnskriden mot dem, som engang har vært hans meningsfeller.

I fem lange år gjennom, kjempet vi den mest brutale og mest ødeleggende krig, som verden har opplevd for å kunne beholde retten til det frie ord og retten til å ha vår egen mening. Fremst og mest

d
p
k
s
O
k
e
r
i
i
i
v
a
r
s
n
d
n
tj
li
f
M
n
h
r
f

uforferdet i denne kamp her hjemme sloss Gerhardsen, Gundersen og Øverland. Nå forlanger disse samme menn, som dengang var villige til å ofre livet for disse våre dyreste menneskerettigheter, lovens adgang til å kaste dem på bålet.

Hva skal vi da egentlig slåss for, når tiden kommer? Det kan jo bare bli et valg mellom dem, som vil undertrykke oss, for når alle flasker inneholder samme edikken kan det være likegyldig hvilken man beholder.

Regjering og storting bør betenke seg vel for å mane fram en situasjon som får folk til å tenke slik. Disse lovene kommer ikke til å hindre noe forræderi. De virkelige forrædere vil nok passe sitt på tross av politilovene, men disse lovene kan skape forrædere. De kan gjøre folk så forbitret at de går imot et samfunn som tillater slikt, og framfor alt kan skape de passive forræderne, de som ikke vil forsvare det, de mener alt er tapt. Vil man oppnå å lamme folkets forsvarsvilje skal man bare innføre politilover.

